

VIPERTO PASAKOJIMAS

ISTORIJA APIE VYSKUPO BRUNONO IR JO KAPELIONŲ SKELBIMĄ PRŪSUOSE IR JŲ KANKINYSTĘ

Viperto pasakojimas "Istorija apie vyskupo Brunono ir jo kapelionų skelbimą Prūsijoje ir jų kankinystę" užrašytas XI a. Tagernze (Bavarija) Šv. Kvirino benediktinų vienuolyne. Kaip teigiama šiame šaltinyje, jis buvęs šv. Brunono palydovas paskutinėje jo misijoje.

Tebūnie žinoma visiems Dievo mylimiems žmonėms, kad aš Vipertas, Dievo tarnų tarnas, siekdamas savo nuodėmių atleidimo ir švenčiausiam mano ponui bei Kristaus kankiniui vyskupui Brunonui liepiant, paniekinau visą savo judamą ir nejudamą [turtą], kurį turėjau, ir nusekiau paskui jį į pagonių provinciją, kuri vadinama Prūsija. Taip pat, atsisakęs vyskupystės kartu su jam patikėta kaimene, drauge su savo kapelionais į Prūsiją nukeliavo vyskupas ir Kristaus kankinys Brunonas, kad atverstų pagonių gentis į švenčiausią krikščionybę! Jų vardai yra šie: pirmiausia mano ponas Brunonas, vyskupas ir švenčiausias Kristaus kankinys; kapelionų, kurie su juo atėjo į kankinystę, vardai šie: Tiemikas, Aikas, Hezichas, Apichas [ir] galiausiai aš, Vipertas. Kas daugiau? Kai tik į [pagonių] tėvoniją įžengėme, tuojau buvome atvesti pas karalių. Vyskupas su savo pasirengusiais kapelionais celebravo mišias, skelbdamas Evangeliją ir apaštalių žodžius. Kai tik tą viską karalius, vardu Netimeras, išgirdo, pasakė: "Mes turime dievus, kuriuos garbiname ir [kuriais] pasitikime. O tavo žodžiams paklusti nenorime. Vyskupas, tai išgirdęs, įsakė atnešti to karaliaus stabus ir jo akivaizdoje su didžiausia narsa įmetė į ugnį. Ugnis tuos stabus apėmė ir galop prarijo. Tuo tarpu pasipiktinęs karalius, didžiausio įniršio apimtas, [pasakė]: "Kuo greičiau stverkite vyskupą ir mano akivaizdoje įmeskite į ugnį. Jei jį ugnis praris ir sudegins, jūs pamatysite, kad jo skelbimas yra visiškai tuščias. Pagaliau jei yra kitaip, [tai mes] tučtuojau į tą dievą įtikėsime." Tada karalius įsakė kaitriausią ugnį užkurti ir į ją įmesti vyskupą. O vyskupas, apsitaisęs vyskupo rūbais, liepė savo sostą įnešti į ugnį ir ant jo ugnyje taip ilgai sėdėjo, kol kapelionai sugiedojo septynias psalmes. O karalius, regėdamas tokį nuostabų įvykį, greitai su 300 vyrų įtikėjo Dievą ir priėmė atgailos krikštą. Vėliau pas vyskupą atėjo tos žemės kunigaikštis, pilnas velniškos jėgos, ir tą vyskupą su kapelionais be jokio pasigailėjimo liepė nukankinti: vyskupui liepė nukirsti galvą, visus kapelionus įsakė pakarti, o man akis išbadyti. Po to, Kristui veikiant, čia buvo matoma nesuskaičiuojama gausybė ženklų ir stebuklų, o dabar virš jų kūnų pastatyti vienuolynai. Nuo to laiko dėl Dievo keliaudamas kaip piligrimas aplankiau daugelį kraštų,

kviesdamas šventuosius ir šventąsias padėti krikščionims. Ką dar papasakoti? Dievo meilėje prašau visų krikščionių pagalbos – globos mano gyvenimui ir amžino atlygio už jūsų nuodėmes.

Pabaiga.

1009 metai: Šv. Brunono Kverfurtiečio misija, parengė Inga Leonavičiūtė, (Fontes ecclesiastici historiae Lituaniae, 5), Vilnius: Aidai, 2006, p. 187, 189.